

ning om det samlede honorar til den revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision, samt til revisionsvirksomhedens dattervirksomheder. Det skal endvidere oplyses, hvor stor en del af honoraret, der angår andre ydelser end revision. Det kræves ikke oplyst, hvorledes de andre ydelser sammensætter sig, men der er her typisk tale om forskellige former for rådgivning og regnskabsmæssig assistance. Oplysningskravet skal ses i lyset af den megen debat, der har været omkring revisors uafhængighed, herunder revisors dobbeltrolle som virksomhedens rådgiver og kontrollant (samfundets tillidsrepræsentant). På denne baggrund er det væsentligt at opretholde den grad af offentlighed om revisionshonorarets størrelse og fordeling, som oplysningskravet indebærer.

Oplysningen om revisionshonoraret skal omfatte honoraret for revision af moderselskabets årsregnskab og også det af moderselskabets aflagte koncernregnskab. Tilsvarende gælder for andre ydelser end revision.

Som noget nyt kræver forslaget *stk. 2* sammenligningstal for oplysningen om revisorhonorar. Samtidig kræver § 126, stk. 1, nr. 8, at oplysningen herom i koncernregnskabet omfatter det samlede honorar for revision af moderselskabets årsregnskab, koncernregnskabet og - som noget nyt - også honoraret for revision dattervirksomhederne. Disse to nyskabelser har til formål at forbedre kvaliteten af oplysningen.

Oplysningskravet om omkostninger til revision er en særlig dansk regel, som ikke genfindes i direktiverne.

Til § 97

Forslagets § 97 viderefører gældende lovs § 46, stk. 2, 2. pkt., om virksomhedens sikkerhedsstillelser for tilknyttede virksomheders forpligtelser. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget § 94, der kræver oplysninger om virksomhedens pantsætninger og øvrige sikkerhedsstillelser for virksomhedens egne forpligtelser. Forslaget kræver beløbsmæssig oplysning om den samlede sikkerhedsstillelse, som virksomheden har påtaget sig for dattervirksomheders forpligtelser overfor tredjemand. Der skal tilsvarende gives oplysning om virksomhedens samlede sikkerhedsstillelse for de forpligtelser, som øvrige virksomheder inden for koncernen har påtaget sig.

Til § 98

Forslagets § 98 viderefører gældende årsregnskabslovs § 52, stk. 3, og skal ses i sammenhæng med forslaget § 76, der omhandler oplysninger om selskabers egne aktier eller anparter. Forslaget kræver op-

lysninger om aktier og anparter i det rapporterende selskab, der besiddes af dette selskabs dattervirksomheder - såkaldt cross-holding. Der er således ikke tale om selskabets egne aktier eller anparter, men om dattervirksomhedernes besiddelse af aktier eller anparter i moderselskabet, der på koncernniveau svarer til egne aktier eller anparter, og dermed på koncernniveau reelt svarer til en skjult kapitalnedsættelse. I aktieselskabslovens § 48 omfatter restriktionerne også datter-selskabers besiddelse af aktier i moderselskabet.

Forslaget kræver, at der i modervirksomhedens årsrapport gives samme oplysninger, som hvis der havde været tale om egne aktier eller anparter. Der henvises til forslaget § 76 for en nærmere beskrivelse af de krævede oplysninger.

Til § 99

Sammen med forslaget § 77 omhandler forslaget §§ 99 - 101 de oplysninger, der skal fremgå af ledelsesberetningen. Forslaget er i vidt omfang en videreførelse af de nugældende krav til indholdet i årsberetningen. Der er dog foreslået visse yderligere krav, f.eks. krav om omtale af virksomhedens videnressourcer. Endvidere foreslås visse krav, der tidligere kun har omfattet børsnoterede og statslige selskaber, overført til virksomheder omfattet af regnskabsklasse C. Der henvises også til bemærkningerne til forslaget § 77.

Beretningen skal i lighed med kravet i gældende lovs § 56, stk. 2, nr. 2, indeholde en beskrivelse af virksomhedens forventede udvikling, jf. *forslaget nr. 1*. Oplysninger om forventet udvikling skal som minimum gives for det kommende regnskabsår, så vidt muligt med niveau-angivelse af væsentlige hovedtal som forventet resultat, nettoomsætning m.v. I det omfang ledelsen har forventninger til en mere langsigtet udvikling, skal der også oplyses herom. Der stilles dog ikke krav om budgettal. Oplysninger om ledelsens forventninger til virksomhedens fremtidige udvikling er en særdeles relevant oplysning for regnskabsbrugere, ikke mindst i relation til prognoseopgaven, jf. forslaget § 12, stk. 2. For at højne niveauet for omfanget og kvaliteten af fremtidsoplysningerne foreslås det, at beskrivelsen skal indeholde omtale af de særlige forudsætninger, som ledelsen har lagt til grund for vurderingen af virksomhedens forventede udvikling. Herved forstås forudsætninger, som regnskabsbrugere normalt ikke inddrager i deres vurderinger, fordi de ikke har kendskab til disse, eller fordi de ikke er klar over deres betydning for den pågældende virksomheds udvikling. Her kan f.eks. være tale om forudsætninger om valutakursudvikling og økonomisk vækst på virksomhe-